

13.12. Конични сечения

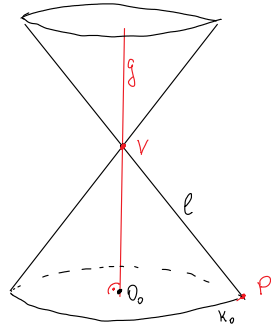
I) Прав кръгов конус: S

* $\chi_0(O_0; R_0)$ - управителна крива, окръжност

* $g \begin{cases} \perp \chi_0 \\ \text{ос на коничната повърхнина} \end{cases}$

* т. V - връх на S

* $\ell \begin{cases} \perp \chi_0 \\ \text{произволна от } \chi_0 \end{cases}$
 \hookrightarrow образувателна на S

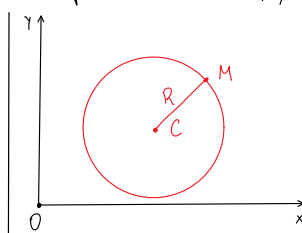
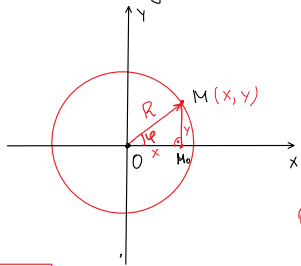

II) Конични сечения: сечения на S с равнина $\Delta \neq V$

1) $\Delta_1 \perp g$

$S \cap \Delta_1 = \chi(O; R)$ - окръжност

Аналитично задаване на окръжност спрямо ОКС $K = Oxy$

$\chi(O; R)$ е ГМ на всички точки $M(x, y)$ от равнината, за които $|OM| = R$

$\chi(C; R)$ т. $C(p, q)$
 $M(x, y) \in \chi \Leftrightarrow |\vec{CM}| = R$
 $\vec{CM}(x-p, y-q)$

$$(x-p)^2 + (y-q)^2 = R^2$$

$M \in \chi \Leftrightarrow |\vec{OM}| = R$
 т. $O(0, 0)$, т. $M(x, y) \Rightarrow |\vec{OM}(x, y)|$
 $|\vec{OM}|^2 = x^2 + y^2 = R^2$

$M \in \chi(O; R) \Leftrightarrow x^2 + y^2 = R^2$
 централно уравнение на окръжност

параметрични уравнения на $\chi(O; R)$

$\varphi \in [0; 2\pi)$

От $\triangle OMM_0$ - правоъгълен

$$\begin{cases} x = R \cdot \cos \varphi \\ y = R \cdot \sin \varphi \end{cases}, R = \text{const.}, R > 0, \varphi \in [0; 2\pi)$$

$$x = x(\varphi)$$

$$y = y(\varphi)$$

Ако $R \neq \text{const.}$, $R \in [0; 5]$
 $\varphi \in [0; 2\pi)$

$$\begin{cases} x(R, \varphi) = R \cdot \cos \varphi \\ y(R, \varphi) = R \cdot \sin \varphi \end{cases} \rightarrow \text{кръг с ц-р т. } O \text{ и радиус } 5$$

2) $\Delta_2 \not\perp g$, Δ_2 пресича всички образувателни на S

$$S \cap \Delta_2 = \mathcal{E}$$

$$M(x, y) (\text{декартови}) \in \mathcal{E} \Leftrightarrow \mathcal{E}: \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1 \quad Oxy$$

метрично канонично уравнение на елипса

параметрични уравнения на \mathcal{E} :

$$\mathcal{E}: \begin{cases} x = a \cdot \cos \varphi \\ y = b \cdot \sin \varphi \end{cases} \quad \begin{matrix} a > 0, b > 0 \text{ const.} \\ 10 \in [0; 2\pi) \end{matrix}$$

параметрични уравнения на \mathcal{E} :

$$\mathcal{E}: \begin{cases} x = a \cdot \cos \varphi \\ y = b \cdot \sin \varphi \end{cases} \quad \begin{matrix} a > 0, b > 0 \text{ const.} \\ \varphi \in [0; 2\pi) \end{matrix}$$

\mathcal{E} с център т. $O(0,0)$

3) \mathcal{L}_3 || две от образувателните на S

$S \cap \mathcal{L}_3 = \mathcal{X}(x,y)$ - хипербола

$$M(x,y) \in \mathcal{X} \Leftrightarrow \mathcal{X}: \frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$$

метрично канонично уравн. на \mathcal{X}

параметрични уравнения на \mathcal{X}

$$\operatorname{ch} q = \cosh q = \frac{e^q + e^{-q}}{2}, \quad \operatorname{sh} q = \sinh q = \frac{e^q - e^{-q}}{2}$$

$e \approx 2,71$

$$(\operatorname{ch} q)' = \operatorname{sh} q, \quad (\operatorname{sh} q)' = \operatorname{ch} q, \quad (\operatorname{ch} q)^2 - (\operatorname{sh} q)^2 = 1 \rightarrow \text{хипербола}$$

$$(\cos q)^2 + (\sin q)^2 = 1 \rightarrow \begin{matrix} \text{окръжност} \\ \text{елипс} \end{matrix}$$

$$\mathcal{X}: \begin{cases} x(q) = a \cdot \operatorname{ch} q \\ y(q) = b \cdot \operatorname{sh} q \end{cases} \Rightarrow (\operatorname{ch} q)^2 - (\operatorname{sh} q)^2 = \left(\frac{x}{a}\right)^2 - \left(\frac{y}{b}\right)^2 = 1$$

4) \mathcal{L}_4 || на една образувателна на S

$S \cap \mathcal{L}_4 = \Pi$ - парабола

$$\Pi_1: y^2 = 2p \cdot x$$

$$\Pi_2: x^2 = 2p \cdot y \quad Oxy$$

$$\Pi_1: \begin{cases} x = \frac{q^2}{2p} \\ y = q \end{cases}, \quad \begin{matrix} p > 0, \text{ const} \\ q \in \mathbb{R} \end{matrix}$$

III Конични сечения с фокус и директриса

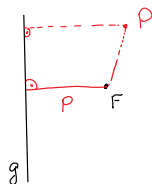
т. F - фокус, g - директриса, $F \notin g$

$$|\mathcal{D}(F, g)| = p$$

Търсим ГМ на всички т. P от равнината, за които:

$$\frac{|PF|}{|\mathcal{D}(P, g)|} = e = \text{const.}$$

↓
ексцентриситет

1. Ако $e < 1$, $e \in (0; 1) \Rightarrow$ ГМ е елипс \mathcal{E} ,

2. Ако $e = 1 \Rightarrow$ ГМ е парабола;

3. Ако $e > 1 \Rightarrow$ ГМ е хипербола

IV Елипс ОКС $K=Oxy$

$$\mathcal{E}: \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

$a > 0, b > 0$

1) Симетрии

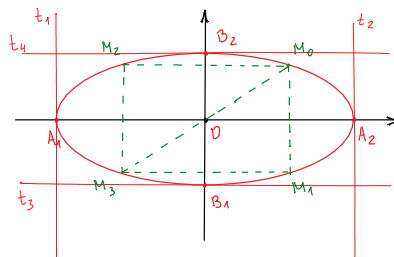
$$M_0(x_0, y_0) \in \mathcal{E} \Rightarrow \frac{x_0^2}{a^2} + \frac{y_0^2}{b^2} = 1$$

$$M_1(x_0, y_0) \in \mathcal{E}, \quad M_0 \xrightarrow{G_{Ox}} M_1 \in \mathcal{E}$$

\mathcal{E} е симетрична отн. Ox

$$M_2(-x_0, y_0) \in \mathcal{E}, \quad M_0 \xrightarrow{G_{Oy}} M_2 \in \mathcal{E}$$

\mathcal{E} е симетрична отн. Oy

Ox и Oy са единствените ос на симетрия на \mathcal{E} ,
т. O е единствения център

$$M_2(-x_0, y_0) \in E, M_0 \xrightarrow{O_y} M_2 \in E$$

E е симетрична отн. O_y

$$M_3(-x_0, -y_0) \in E, M_0 \xrightarrow{O_x} M_3$$

E е симетрична отн. т. O

отн. на симетрия на E ,
т. O е единствения център
на симетрия за E .

2) Върхове и върхови допирателни: $E: \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$

$$E \cap O_y = ? \Rightarrow \begin{cases} \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1 \\ x = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y^2 = b^2 \\ y_{1,2} = \pm b \end{cases} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow E \cap O_y = \{B_1, B_2\} : \begin{matrix} B_1(0, -b) \\ \text{върх} \end{matrix} \quad \begin{matrix} B_2(0, b) \\ \text{върх} \end{matrix}$$

$$t_1 \begin{cases} \supset B_1(0, -b) \\ \parallel O_x \end{cases} \Rightarrow t_1: y = -b \rightarrow \text{върхова допирателна в т. } B_1$$

$$t_2 \begin{cases} \supset B_2(0, b) \\ \parallel O_x \end{cases} \Rightarrow t_2: y = b \rightarrow \text{върх. доп. в т. } B_2$$

$$E \cap O_x = ? \Rightarrow \begin{cases} \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1 \\ y = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_{1,2} = \pm a \end{cases}$$

$$E \cap O_x = \{A_1, A_2\} \quad \begin{matrix} A_1(-a, 0) \\ \text{върх} \end{matrix} \quad \begin{matrix} A_2(a, 0) \\ \text{върх} \end{matrix}$$

$$t_3 \begin{cases} \supset A_1 \\ \parallel O_y \end{cases} \Rightarrow t_3: x = -a$$

$$t_4 \begin{cases} \supset A_2 \\ \parallel O_y \end{cases} \Rightarrow t_4: x = a$$

3) Интервали за координатите

x, y на точка $M \in E \Rightarrow$

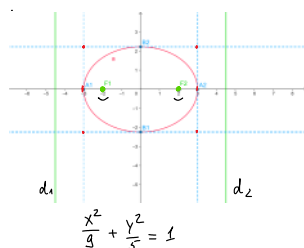
$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

$$\frac{y^2}{b^2} = 1 - \frac{x^2}{a^2} \quad | \cdot b^2$$

$$y^2 = \frac{b^2}{a^2} (a^2 - x^2) \Rightarrow y_{1,2} = \pm \frac{b}{a} \sqrt{a^2 - x^2}$$

$$a^2 - x^2 \geq 0$$

$$x^2 - a^2 \leq 0 \Rightarrow (x-a)(x+a) \leq 0 \Rightarrow x \in [-a; a]$$

$$x_{1,2} = \pm \frac{a}{b} \sqrt{b^2 - y^2} \Rightarrow y \in [-b; b]$$

Голяма и малка ос на E

1 сл. $a > b$

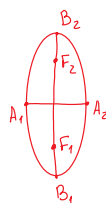
$A_1A_2 = 2a$ - голяма ос на E

$B_1B_2 = 2b$ - малка ос на E

2 сл. $a < b$

$A_1A_2 = 2a$ - малка ос

$B_1B_2 = 2b$ - голяма ос

Фокусите F_1 и F_2 на E лежат на голямата ос.

4) Фокуси и директриси на $E: \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$

1 сл. $a > b$

$F_1, F_2 \in A_1A_2 \subset O_x$

$$c^2 = a^2 - b^2, c > 0$$

2 сл. $a < b$

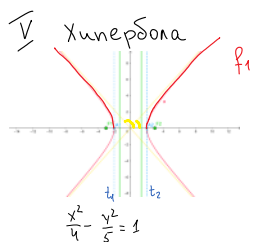
$F_1, F_2 \in B_1B_2 \subset O_y$

$$c^2 = b^2 - a^2, c > 0$$

$$\begin{matrix} F_1(-c, 0) \\ d_1: x = -\frac{a^2}{c} \end{matrix} \quad \begin{matrix} F_2(c, 0) \\ d_2: x = \frac{a^2}{c} \end{matrix}$$

$$\begin{matrix} F_1(0, -c) \\ d_1: y = -\frac{b^2}{c} \end{matrix} \quad \begin{matrix} F_2(0, c) \\ d_2: y = \frac{b^2}{c} \end{matrix}$$

$F_1(-c, 0)$ $d_1: x = -\frac{a^2}{c}$	$F_2(c, 0)$ $d_2: x = \frac{a^2}{c}$	$F_1(0, -c)$ $d_1: y = -\frac{b^2}{c}$	$F_2(0, c)$ $d_2: y = \frac{b^2}{c}$
---	---	---	---

$$\chi: \frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$$

1) Симетрии: $Ox, Oy, \pi \cdot 0$

2) Върхове и върхове допирателни

$$1 \text{ сл. } \chi_1: \frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$$

$$\chi_1 \cap Ox = \{A_1, A_2\}$$

$$A_1(-a, 0) \Rightarrow t_1: x = -a$$

$$A_2(a, 0) \Rightarrow t_2: x = a$$

Ox е реална ос на χ_1

Oy е имагинерна ос на χ_1

$$\chi_1 \cap Oy = \emptyset$$

Фокусите F_1 и F_2 на χ лежат на нейната реална ос.

$$2 \text{ сл. } \chi_2: \frac{y^2}{b^2} - \frac{x^2}{a^2} = 1$$

$$\chi_2 \cap Ox = \emptyset \Rightarrow Ox \text{ е имагинерна ос}$$

$$\chi_2 \cap Oy = \{B_1, B_2\}$$

$$B_1(0, -b) \Rightarrow t_3: y = -b$$

$$B_2(0, b) \Rightarrow t_4: y = b$$

Oy е реалната ос на χ_2

3) Фокуси и директриси на χ

$$1 \text{ сл. } \chi_1: \frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$$

$$c^2 = a^2 + b^2$$

$$F_1, F_2 \in Ox$$

$$F_1(-c, 0) \quad F_2(c, 0)$$

$$d_1: x = -\frac{a^2}{c} \quad d_2: x = \frac{a^2}{c}$$

$$2 \text{ сл. } \chi_2: \frac{y^2}{b^2} - \frac{x^2}{a^2} = 1$$

$$c^2 = a^2 + b^2$$

$$F_2, F_1 \in Oy$$

$$F_1(0, -c) \quad F_2(0, c)$$

$$d_1: y = -\frac{b^2}{c} \quad d_2: y = \frac{b^2}{c}$$

4) Интервали за x и y на $M \in \chi: \frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$
(Упр.)

5) Асимптоти на χ

χ има 2 наклонени асимптоти

$g: y = k \cdot x + n$ е наклонена асимптота

$$\chi_1: \frac{y^2}{b^2} = \frac{x^2}{a^2} - 1 \Rightarrow y^2 = \frac{b^2}{a^2} (x^2 - a^2)$$

$$y_{1,2} = f_{1,2}(x) = \pm \frac{b}{a} \cdot \sqrt{x^2 - a^2} \quad x \in (-\infty, -a] \cup [a, +\infty)$$

$$k = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f_1(x)}{x} = \dots = + \frac{b}{a} \quad \Rightarrow \quad g_1: y = \frac{b}{a} \cdot x$$

$$n = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f_1(x) - k \cdot x) = \dots = 0 \quad \Rightarrow \quad g_2: y = -\frac{b}{a} \cdot x$$

VI Парабола

$$\pi_1: y^2 = 2 \cdot p \cdot x$$

$$p = d(F, d)$$

Ox - ос на симетрия

$\pi \cdot 0$ - връх на π_1

Oy - върхова допирателна

$$F(\frac{p}{2}, 0), d: x = -\frac{p}{2}$$

$$\pi_2: x^2 = 2 \cdot p \cdot y$$

Ос на симетрия

Връх

Върхова допирателна

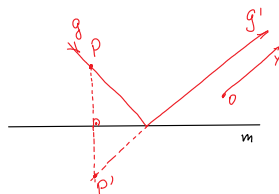
$F(\quad), d:$

КОНСУЛТАЦИЯ

1) $A(\frac{3}{2}, -\frac{3}{2})$ 1.2 **He** $A_1(3, -3) \neq A(\frac{3}{2}, -\frac{3}{2})$
 $\vec{a}(\frac{3}{2}, -\frac{3}{2})$ 1.2 **Аа** $\vec{a}_1(3, -3) \uparrow \vec{a}$

2)

7 зад. Спрено ОКС $K = Oxy$ са дадени точките $P(-5, 4)$ и $S(-3, -1)$, и правата $m: x + y - z = 0$.
 а) Съставен ли минава през точката P и след отсечката си от правата m става успореден на отсечката OS . Намерете уравнението на правата g и g' , съдържащо начален и крайнен лъчи.
 б) Намерете координатите на върховете на триъгълник ABC , за който точката S е център на описаната сфера, а дадените и отсечки лъчи съдържат две от страните му.

$g' \parallel Oy \Rightarrow g': x = \text{const.}$

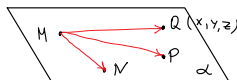
$P \xrightarrow{m} P' \Rightarrow g' \geq P'(-1, 0) \Rightarrow g': x = -1$

3)

1 зад. Да се намери общо уравнение на равнината, която минава през точките M, N и P , ако:
 $M(-1, 0, 1), N(0, -1, 1), P(2, 3, 3)$.

Screen clipping taken: 16.12.2021 г. 15:59

$Q(x, y, z)$ - произволна от α

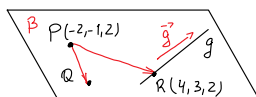

$\text{I} \quad M, N, P, Q$ - компланарни $\Leftrightarrow \Delta: \begin{vmatrix} x & y & z & 1 \\ -1 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & -1 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & 3 & 1 \end{vmatrix} = 0$

$\text{III} \quad \begin{matrix} \vec{MQ}(x+1, y, z-1) \\ \vec{NP}(1, -1, 0) \\ \vec{MP}(3, 3, 2) \end{matrix} \left. \vphantom{\begin{matrix} \vec{MQ} \\ \vec{NP} \\ \vec{MP} \end{matrix}} \right\} \text{компланарни} \quad \begin{vmatrix} x+1 & y & z-1 \\ 1 & -1 & 0 \\ 3 & 3 & 2 \end{vmatrix} = 0$

4) 2 зад. Да се намери общо уравнение на равнината, която минава през точката P и правата g , ако:

$P(-2, -1, 2), g: \begin{cases} x = 4 + s \\ y = 3 + s, s \in \mathbb{R} \\ z = 2 + s \end{cases}$

$Q(x, y, z) \quad \begin{matrix} \beta \geq P(-2, -1, 2) \\ \beta \geq Q(4, 3, 2) \text{ и } s=0 \\ \beta \parallel \vec{g}(1, 1, 1) \end{matrix}$

$\text{I} \text{ II. } \begin{matrix} \vec{PQ}(x+2, y+1, z-2) \parallel \beta \\ \vec{PR}(6, 4, 0) \parallel \beta \quad (3, 2, 0) \\ \vec{g}(1, 1, 1) \parallel \beta \end{matrix} \quad \beta: \begin{vmatrix} x+2 & y+1 & z-2 \\ 3 & 2 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{vmatrix} = 0$

$2 \cdot (x+2) + 3 \cdot (z-2) - 2 \cdot (z-2) - 3 \cdot (y+1) = 2x + y + z - 2 - 3y - 3 = 0$

$\beta: 2x - 3y + z - 1 = 0$

$\vec{PR} \parallel \beta \quad 2 \cdot 6 - 3 \cdot 4 + 1 \cdot 0 = 0 \quad \text{Аа!}$

$\vec{g} \parallel \beta \quad 2 \cdot 1 - 3 \cdot 1 + 1 \cdot 1 = 0 \quad \text{Аа!}$

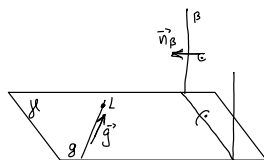
$P \geq \beta \quad 2 \cdot (-2) - 3 \cdot (-1) + 2 - 1 = 0 \quad \text{Аа}$

$P(-2, -1, 2)$

5)

5 зад. Да се намери общо уравнение на равнината, която минава през правата g и е перпендикулярна на равнината β , ако:

$g: \begin{cases} x = 4 + t \\ y = 3 + t, t \in \mathbb{R} \\ z = 2 + t \end{cases} \quad \beta: t + 1 - 2z + 2 = 0.$

$g \parallel \vec{n}_\beta(1, 1, -2)$

$g \parallel \vec{g}(1, 1, 1)$

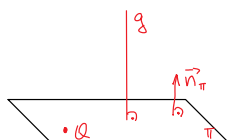
$g \geq L(4, 3, 2) \quad s=0 \quad \left. \vphantom{g \geq L(4, 3, 2)} \right\} Q(4, y, z-2)$
 $Q(x, y, z)$ - произволна

$g: \begin{vmatrix} x-4 & y-3 & z-2 \\ 1 & 1 & -2 \\ 1 & 1 & 1 \end{vmatrix} = 0$

6) $g: \begin{cases} x = 1 + 1p \\ y = 2 - 2p \\ z = 1 + 3p \end{cases}, \text{ т. } Q(2, 3, 4) \notin g$

Да се намери равнина $\pi \quad \left\{ \begin{matrix} \perp g \\ \geq Q \end{matrix} \right.$

$\pi \perp g \Rightarrow \vec{n}_\pi \parallel g \Rightarrow \vec{n}_\pi(1, -2, 3)$

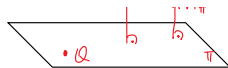
Да се намери равнина π $\begin{cases} \perp Q \\ \perp g \end{cases}$

$$\pi \perp g \Rightarrow \vec{n}_{\pi} \parallel g \Rightarrow \vec{n}_{\pi} \parallel \begin{pmatrix} 1 \\ -2 \\ 3 \end{pmatrix}$$

$$\pi: A \cdot x + B \cdot y + C \cdot z + D = 0$$

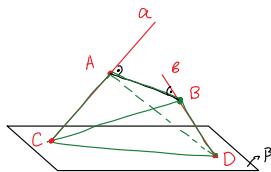
$$\pi: 1 \cdot x - 2 \cdot y + 3 \cdot z + D = 0$$

$$Q(2, 3, 4) \Rightarrow 2 - 6 + 12 + D = 0 \quad D = -8$$

7)

11 зад. Дадени са кръстовиците прави: $a: \begin{cases} x = 1 + 1s \\ y = 0 + 1s, s \in \mathbb{R} \\ z = 0 \end{cases}$ $b: \begin{cases} x = 0 - 1p \\ y = 1 - 1p, p \in \mathbb{R} \\ z = 2 + 2p \end{cases}$ и равнината $\beta: x + y - 1 = 0$. Нека точките A и B са краищата на отсечка на правите a и b, а точките C и D са произволните точки съответно на правите a и b с равнината β . Да се намери обемът на тетраедър ABCD.

Screen clapping
Task:
16.12.2021 г.
15:49

$$V_{ABCD} = \frac{1}{6} \cdot |(\vec{AB} \cdot \vec{AC} \cdot \vec{AD})|$$

смесено произведение